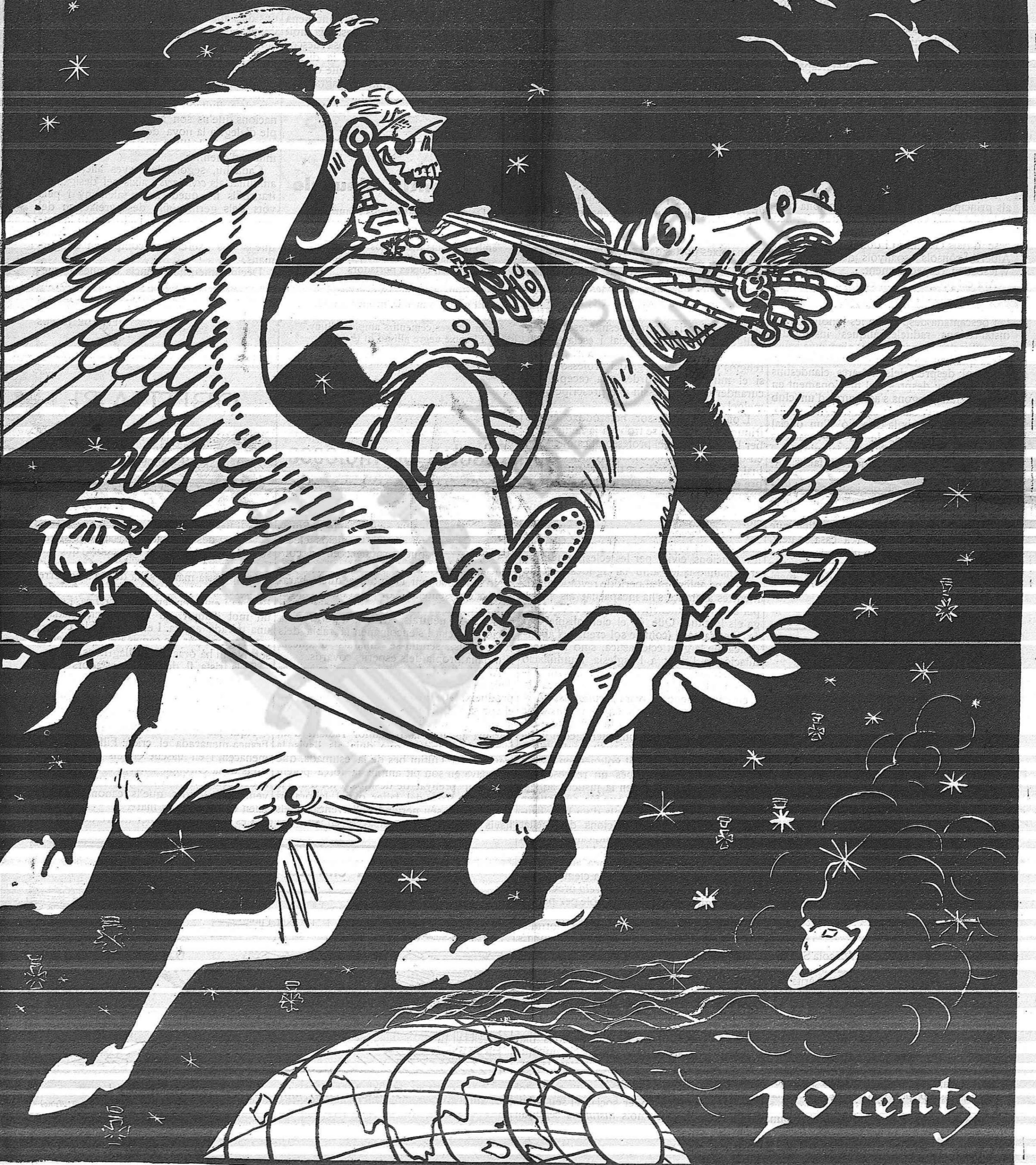


(0/38)

La Campana de Gracia



10 cents

Altre cop el senyor fiscal

No més que dugues denúncies han caigut sobre nosaltres a conseqüència dels gravats que publicarem en l'edició passada. No cal dir que les denúncies es basen en suposades trasgresions a aqueixa neutralitat que saviament ens imposà el Govern.

Els germanòfils poden estar satisfets del zel del senyor Fiscal.

No'n deixa passar mitja. Això no vol pas dir que la neutralitat per part del senyor Dato, sigui tant extremada com la que'ns exigeix a nosaltres el funcionari judicial.

Lo dels fusellats de Lieja encara està en laire. N'hi ha hagut prou amb que un telegrama d'El Siglo Futuro assegurés que un dels morts vivia encara per a no encaparrar-s'hi més.

En quant a lo de que'ls cònsols d'Espanya en Francfort i en Wiesbaden formin part de la Junta del servei d'informes alemanys, per als països d'idioma espanyol i portuguès, que funciona en la primera de les ciutades ciutats, baix la denominació de «Nachrichtendienst», el ministre d'Estat ho nega, però...

Però cada envió de circulars i fascícols als principals comerciants de Barcelona porta la llista dels vint individus que formen el comitè, entre'ls quals hi figuren don Francesc d'Asís Caballero i don Gustau Mayer Albertí, cònsols espanyols de Francfort i Wiesbaden, respectivament.

Ara cal preguntar qui està en lo cert, el senyor ministre d'Estat o el comitè alemany?

Com cal preguntar on és la neutralitat tan bescantada després de les innombrables instal·lacions radielegràfiques instal·lades per subjectes de nacionalitat alemanya i austriaca que han sigut descobertes en territori espanyol; després, dels embarcs clandestins per a Gènova; després, del funcionament en aquesta ciutat, segons s'assegura, d'un club militar alemany, baix la capa d'un fi benèfic, però en realitat baix la direcció d'un oficial d'artilleria, i, després, de les provocacions anti-francòfiles de l'orgue dels jaumins fetes amb insidies de mala llei, notícies falses, insults velats, etc.

Nosaltres acatem sempre i admirem el bon zel del fiscal de S. M. i estem segurs que la nostra ignocència serà regoneguda al fi, però ens dol passar disgustos per una neutralitat que cada jorn és més escarnida a casa mateix, davant dels nostres propis ulls, a la mateixa hora que'ns encarten per brometes sense transcendència, que no més fan riure, mentre la serietat dels altres fa plorar.

L'intrusió eclesiàstica



o tot ha d'ésser parlar de la guerra. Els francesos lluiten contra l'enemic exterior; no oblidem nosaltres l'alemany interior, el qual, aquests dies, acaba d'obtenir una nova victòria...

Es indubtable que la veritable renovació espanyola haurà de començar (si algun dia comença), per l'instrucció pública, avui esclava de la religió i de l'imperícia. Amb tot, seria tolerable que per avui l'adversari no guanyés noves fortaleses, ja que no podem encara lograr que les perdi. Lo que no és ja tolerable és l'obra d'aquest ministeri, silenciosa i dissimulada, que senyalarà una considerable reacció pedagògica. Un dia és la reforma tendenciosa de l'Escola Superior del Magisteri, on s'han quedat sense explicar en càtedra homes tan benemèrits com en Lluís de Zulueta; un altre dia és l'irada destitució de l'Unamuno; un altre és l'inconseqüent exigència de l'examen previ en les Facultats, contra el qual protesten ara els estudiants, i qui constitueix un agravi a la segona ensenyança oficial pels mateixos qui venen obligats a reformar-la en cas de deficiència; un altre dia, en fi, es l'inversosímil dispositiu per la qual se concedeix a les ordres religioses dels jesuïtes, agustins i escolapis el dret a formar part del tribunal

d'examens, amb vèu i vot, per a judicar els propis deixebles!

No sé si els lectors profans se faràn càrrec perfecte de lo que això significa. Poques vegades se veurà un cas tan explícit d'abdicació de tota regalia davant el poder estranger de l'Esglesia. Fins ara, els establiments d'ensenyança oficial eren una petita garantia pública qui comprovava i atestiguava la suficiència de l'ensenyança privada.

Quines condicions de desinterès i justícia pot oferir un professor de col·legi privat judicant els seus alumnes a un país treballat pels abusos més escandalosos de la recomanació i per la competència més aguda entre les institucions particulars d'ensenyança? La menor de les violències que enclou la nova disposició ministerial és, doncs, la de convertir en jutge i part a les ordres religioses, i constituir per a elles un monopoli qui farà impossible la rivalitat dels establiments laics i portarà als convents la riuada de les nostres joventuts estudiantils. Vetaquí una vera paternitat, oferida als Pares reverends; les generacions qui crearàn la nació de demà sorgiran d'aqueixa procreació espiritual... Oh pervenir!

El Govern espanyol, regoneixent en el fet de pertanyer a determinades ordres religioses categoria similar a la de llicenciat o doctor, regoneix l'existència d'un Estat dins l'Estat, d'una institució sobirana, capacitada per a otorgar diplomes de suficiència intel·lectual, professional i pedagògica, qui obren les mateixes portes dels establiments oficials. El Govern regoneix, en fi, una altra autoritat, perquè regoneix una potència autòrta de títols públics, garantitzats per les lleis. L'hàbit religiós, en un Estat perfecte, incapacitaria per a tota funció científica al qui'l portés, ja que la Ciència, lliure i desinteressada, i la Religió, interessada, parcial i esclava, són conceptes oposats. Aquí, en canvi, l'hàbit religiós equival a la toga del professor, com si el miracle de Lourdes o la recepta del curander equivalguessin a la prescripció del metge!

L'ofici del professor heteròdoxe en els tribunals d'examen se trobava ja neutralitzat per l'abundància del professorat catòlic. Ara, en quant a la prova de l'ensenyança conventual, el professor herètic se trobarà quasi sempre en minoria, i se li mermarà precisament el judici de la pròpia assignatura, en la qual tenia, al cap i a la fi, una decisiva intervenció.

Mai el curanderisme nacional era arribat a tals extrems; mai l'intrusió, l'usurpació de les funcions civils per les eclesiàstiques se eren manifestades amb tal agudesa, desde els temps anteriors al període revolucionari. Mentre a França s'ha incapacitat als frares per a l'ensenyament primari, aquí se'ls entrega els Instituts. Què és el clericalisme? No és precisament (com se sol creure), l'abundància de la gent eclesiàstica, sinó la superindiació de l'Estat a l'Esglesia, l'humiliació del vestit civil davant la sotana. D'avui endavant l'Esglesia serà Poder, serà Facultat; i, en conseqüència, crearà facultatius!

Si el Govern disposés, en els tribunals d'examen, la presència d'un membre no professional, fins d'un incompetent (com hi ha un competent no professional) en els tribunals d'oposició; si l'Estat volgués, en fi, que en els examens s'hi trobés un representant popular com els Jurats en la justícia, aqueix digne ciutadà, per inculc que fós, encara que tingués la rudesia pagesívola d'un bon llaurador, oferiria més condicions d'idoneïtat que un professor religiós judicant en causa pròpia; perquè tindria el doble desinterès del seu ofici i de la seva manca absoluta de prevenció contra una doctrina científica determinada. No formularia un veto previ, com fa el religiós. No seria recusable per parcialitat i per interès directe.

Voleu saber, en resum, quina enormitat hi ha en aqueixa malhaurada disposició? Es una restauració patent del fur eclesiàstic, ja que se reserva a l'Esglesia participació en el dret d'inferir capacitat professional als ciutadans espanyols. Es un dret de firmar diplomes. Es una llei de jurisdiccions eclesiàstica, una nova font de poder.

Però la tristor que'ns produeixen tals disposicions no se deu a les disposicions mateixes; sinó a l'absoluta indiferència amb que se les mira l'opinió. No en protestarà la nostra burgesia, perquè està precisament aliada amb les ordres religioses, qui l'adulen tot consagrando el seu poder social, el seu privilegi econòmic, i els nois distingits seguiràn

acudint a l'ensenyança fresca i considerant els convents de jesuïtes (singularment) com un planter de vagues aristocracies, com un lloc reservat a les famílies d'excepció. No protestarà la classe proletària, perquè consi-dera (amb trista raó...) que l'ensenyança és un monopoli de rics, una distinció sustrata dolorosament a l'accés del poble. No protestarà la premsa neutra, ja que ella entén aqueixa neutralitat com l'altra, com a sinònim d'adulació als més forts. No protestarà tampoc el Professorat oficial perquè no té la cohesió de pensament qui li permeti considerar com una ofensa a les seves prerrogatives i al seu prestigi col·lectiu aqueixes reformes. No protestarà, en fi, l'opinió, aqueixa impalpable i sutil tirania que s'anomena l'opinió, perquè a Espanya, desde fa molt temps, el sentit de llibertat és cosa desconeguda; i perquè, després de tot, la disposició ministerial no fa altra cosa que confiar an els qui han ofegat l'opinió el sagrat ministeri d'impedir que resusciti...

GABRIEL ALOMAR

El cementir minuscle

De cara als quatre vents i murallats, s'aixequen uns xiprers anunciadors; hi va un camí arronsat, de fang i pors, amb farbalans d'esbarços enrabats.

Als mitjans de les tardes, endolats hi saltironen cotxes portadors deis que han dit un rosari de doïors en la vetlla dels anys amortitzats.

El nostre cementir, proper encara, no s'ha sentit a prenys, no ha eixit de mare com d'altres cementirs amples i lluny.

El cotxe negre allí no hi té què fer; se retrassen dol i sepulterer, tothom plora, el corb riu, i menja, i gruny.

J. COSTA I POMÉS

Efectes perniciosos



U n dels motius més poderosos per a odiar les guerres, i sobre tot la que's desenrotlla actualment a Europa, és el pernicios efecte que produeix en la consciència col·lectiva.

No són solament els pobles que's barallen els que senten el cor ple d'odi salvatge, sinó que fins els que per impotència volen mantenir-se neutrals, arriben a perdre tota noció de pietat i s'encomanen la rabia dels combatents, sentint-se amaratats d'aquesta nemonia pròpia deis esperits covards.

Al principi de la guerra encara les ànimes delicades pensaven en els horrors que ella produeix. A l'imaginació dels que tenien el cor sà i sentiments humanitaris apareixia la visió del jove fort i ansiós de viure que portava als ulls la brillantor radiant d'un hermós pervindre, que duia als llavis la tremolor de l'últim bes de la estimada, que guardava en son pit ample la força potent d'un cor prenyat de desitjos. I tot d'una la guerra el treia del taller o del laboratori on forjava el seu pervindre, l'arrencava dels llavis ardents que versaven en sa boca

l'amorosa febre, matava en flor els nobles desitjos del seu cor delitós de realitzar els bells somnis de sa creadora fantasia. Llavors venien al pensament dels purs d'esperit tots els horrors de la guerra, i la visió de aqueix jove viril i ditxós devenia tràgicament horrorosa. Una bala boja tirada cegament per una mà inconeguda havia esclafat aqueix cervell plé d'idees; aqueix ulls abans brillants estaven entelats pel baf de la mort; els llavis rojos de la presió d'uns llavis, restaven erts i frets; aqueix cor que batejava potent plé de sants desitjos s'havia parat per sempre. Barrejat entre altres víctimes de la guerra era retirat del camp de batalla com una inútil desferra el còs d'un jove que uns dies abans era l'esperança d'una mare, l'il·lusió d'una estimada i una vida útil per a la humanitat.

Avui aquests pensaments foren titllats de cursileries. Ens hem avesat a la sang, i oblidant a les mares, a les esposes i als infants, pensem tan solament en les heroicitats dels lluitadors que perteneixen a les nacions que'ns son simpàtiques, i ens omple d'alegria la nova de que han obtingut una victòria brillant que ha costat la vida a milers d'enemics.

Cada hu, segons les seves aficions, vol aniquilar als contraris i aixís pel desig dels francòfils no quedaria un alemany i pels vots dels germanòfils desapareixerien del món tots els aliats. I uns i altres, amb la nostra ferocitat i el nostre salvatgisme, oblidem que'ls dos exèrcits es componen de germans.

Decididament l'influència d'aquesta guerra odiosa ens ha tornat a tots inhumans, no éssent aquest un dels seus efectes menys perniciosos.

JEPH DE JESPU

OBITUARI



Qui jau un soldat alemany. Son amo, el Kaiser Guillem II, emperador d'Alemanya, el tregué d'un llogaret de Pomerania; el vestí, l'armà i el ficà en un vagó acompanyat d'altres soldats com ell. El Kaiser son amo li havia dit:

—Hem deservinat l'espasa; no tornarà a son lloc; si no és com a vencedora que va a descansar de son triomf.

I el prussià marxa, salta del tren en terres de Lorena, trepitja el Luxemburg, invadeix Bèlgica i entra en terres de França. En lloc un mot d'amor, en lloc una encaixada, ni una mirada amiga. I el maten. Els companys l'agafen per les cames i el llenen en un sol. No hi ha oracions ni llàgrimes.

Es la trista fi dels conquistadors retuts. Sa mare no sabrà mai on jau.

**

Aquí jau un soldat francès. Sa mare la França menaçada el cridà: Fill meu, que'm menacen, i ell nascut en els plascívols indrets de la Girona corregué cap al Nort, a defençar-la. Amb els ulls anegats pogué veure les ferides que'ls canons alemanys feien en el pit de sa mare.

I es barallà rabiós per treure de casa seva

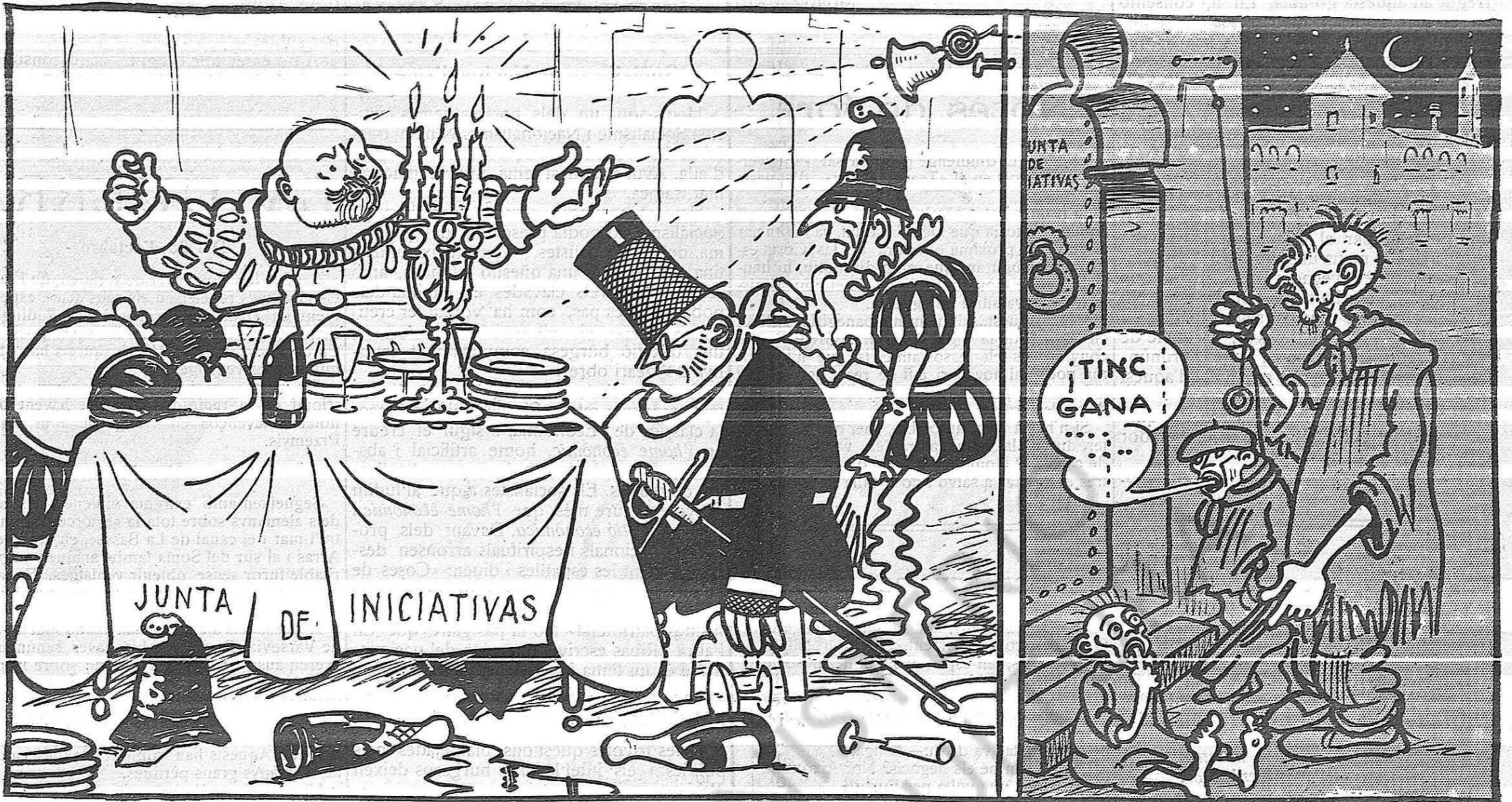
La gloriosa entrada dels teutons a Bèlgica



—Arriba, arriba, minyons, que ja són nostres!

(De L'Asino)

Una escena del "Tenorio"



Don Joan.—"Ciutti, si vuelve a llamar, suéltale un pistoletazo!"

als altres, sempre ajudat per tots, per els homes i la terra i els arbres i les aigües.

També caigué. Aquí jau. Però jau ben enterrat. La terra que'l cobreix és amorosida amb llàgrimes i sota la creu que la senyala no hi falten les flors que hi deixen les donzelles.

A sa mare li diran: Va morir defençant-vos, és allà.

GALIMATÍES



IU que allà on ocorreixen les coses més extraordinàries és als Estats Units...

Jo crec que de més estupefendes en passen a Espanya.

Ara mateix n'estan succeint unes que, si no que les veiem i les palpem, ens creuríem que son invenció dels que les conten.

Comencin per fer-se càrrec d'aquesta.

Hi hà a Europa, actualment, una pila de nacions en guerra. Com és natural, en aqueixos països apenes es produeix res, a pesar de lo qual el consum continua tan actiu com en èpoques normals.

¿Qui els proveeix, doncs, an aquests pobles? ¿Qui fabrica, per a ells, els articles que ells, ocupats en matar-se, no poden fabricar?... Els pobles neutrals, les nacions que s'han quedat a fóra d'aquesta conflagració gegantesca. Una d'elles pot-ser amb més ventatja que ningú, Espanya.

Doncs bé: a Espanya, ara «no hi hà feina». En lloc de redoblar-se, com seria natural, la seva activitat productora, l'obrer s'ha quedat sense treball.

Com s'explica això?... No se sab.

Una altra raresa incomprendible.

En una població, qual nom no fa el cas, «a conseqüència de la guerra», s'ha apujat el preu del pa.

Protestes de les classes treballadores que tenen en el pa el seu principal aliment. Re-

unió d'autoritats per a veure com se resol el conflicte. L'alcalde crida als forners.

—Senyors meus, vostès han augmentat el preu del pa.

—En efecte, però la culpa és dels farinares, que han apujat les farines.

Cridada als farinares.

—Vostès, senyors meus, han augmentat el preu de les farines...

—No és pas veritat. Els nostres preus no han sofert alteració.

—Els forners bé ho han dit.

—Es un pretext que ells agafen per a no-guer apujar el preu del pa.

Segona cridada als forners.

—Els farinares neguen lo de la puja de les farines...

—No se'ls cregui!... Ho fan per a que no'ls obligui a restablir els preus antics.

I en estas disputas

els pans de tres lliures

continúen tranquilament pujant de preu, sense que l'autoritat pugui, no ja evitar-ho, sinó ni tan sols posar en clar qui en té la culpa.

¿Ha succeït mai això als Estats Units?

TIT

Morts i diners



ES guerres costen, ademés de moltes vides, molts quartos. Repasseu, sinó, aquesta curiosa estadística, corresponent als desastres del segle passat:

La campanya contra Austria, en 1880, amb tot i ésser de poca durada—35 dies!—va costar a la Prussia 350 mil·lions. La guerra de 1870 va perjudicar a Alemanya en 1,280 mil·lions i a la França en 1,500 mil·lions, sense contar els cinc mil mil·lions d'indemnització. La lluita entre Rússia i Turquia, en 1877 costà a la primera dos

mil mil·lions i a la segona altre tant, afegint-hi 800 mil·lions que va haver de donar de propina.

En els darrers temps, les exigències de la nova tècnica militar s'han fet més importants i per lo mateix, els gastos han crescut considerablement. Als Estats Units, la guerra contra Espanya (1898), a pesar de la victòria que'ls reportà, els costà 1,750 mil·lions, sense comptar l'ocupament de les illes Filipines, qual import pujà uns 3,000 mil·lions. A l'Anglaterra, la conquesta del Transwal, li causà una perdua de 6.250 mil·lions, amb l'afegidura de 750 mil·lions per a pensions de caràcter militar. Al Japó, la victòria guanyada contra Rússia, li exigí un gasto de 5,075 mil·lions; i, proporcionalment, és de creure que a la Rússia li costaria una picossada molt més grossa.

Però els quartos, encara, com aquell!... Lo terrible, lo que causa horror de veres, són les xifres de vides desaparegudes.

A l'estadística de mil·lions esmersats en les guerres cal afegir-hi l'estadística no menys dolorosa dels morts. Sobre aquest punt els datos no poden ésser sinó aproximats. Però així i tot, esparveren: Les empreses napoleòniques de 1799 a 1814 costaren a la França 3 mil·lions d'homes, i als adversaris 5 mil·lions. La guerra de Rússia, en 1854, va causar 800,000 víctimes; la del ressorgiment italià, 300,000; la de Prussia, 300,000 més; la franco-prussiana (1870-71), 800,000; la de Turquia amb Rússia (1876), 400,000; la russo-japonesa, 500,000; i, per fi, les expedicions colonitzadores han sacrificat al imperialisme, en cosa d'un segle, aprop de 3 mil·lions de vides.

Quantes ne costarà la guerra actual?

Tirem llarg, ben llarg, que, desgraciadament, no i entarem.



Alaba't ruc...

De què us alabeu tant? valents caretos! si els vius, encar que lliuu aquests palpiessos i tot un bé de déu d'ossos postissos, davant de l'Infinit, no més s'ou fetos. Què ens podeu tirar en cara als esquelets, els súbdits de la Vida? què?... infeliços! si al món tant sols hi esteu quatre estantissos, que us tanquen a l'hospici quan sou guetos! Correu-hi tots!... sou «vius»! que se'ns en donal què diu? que «dureu» tant? no se'n desfaçi! si d'esma ja us moriu bô i sent a dida! De vius, no no poden ser més que una estona; i en canvi, an aquest món, passi el que passi, els «morts» sempre som morts; tota la vida...

JOAQUÍM MALLEU

De la vida del Kaiser



ERQUE's vegi el caràcter autoritari e intransigent del actual emperador d'Alemanya, aquí va per mostra una anècdota de la seva vida.

Un vellet, el masover Fuchs, després d'haver vist un dia el seu camp de blat trepitjat i fet malbé pels cavalls dels soldats alemanys en maniobres, va perdre el procés reclamatori de danys i perjudicis que va entaular contra les autoritats militars i se li va objectar que no tenia motiu per a reclamar res, puig les tropes anaven manades personalment pel Kaiser.

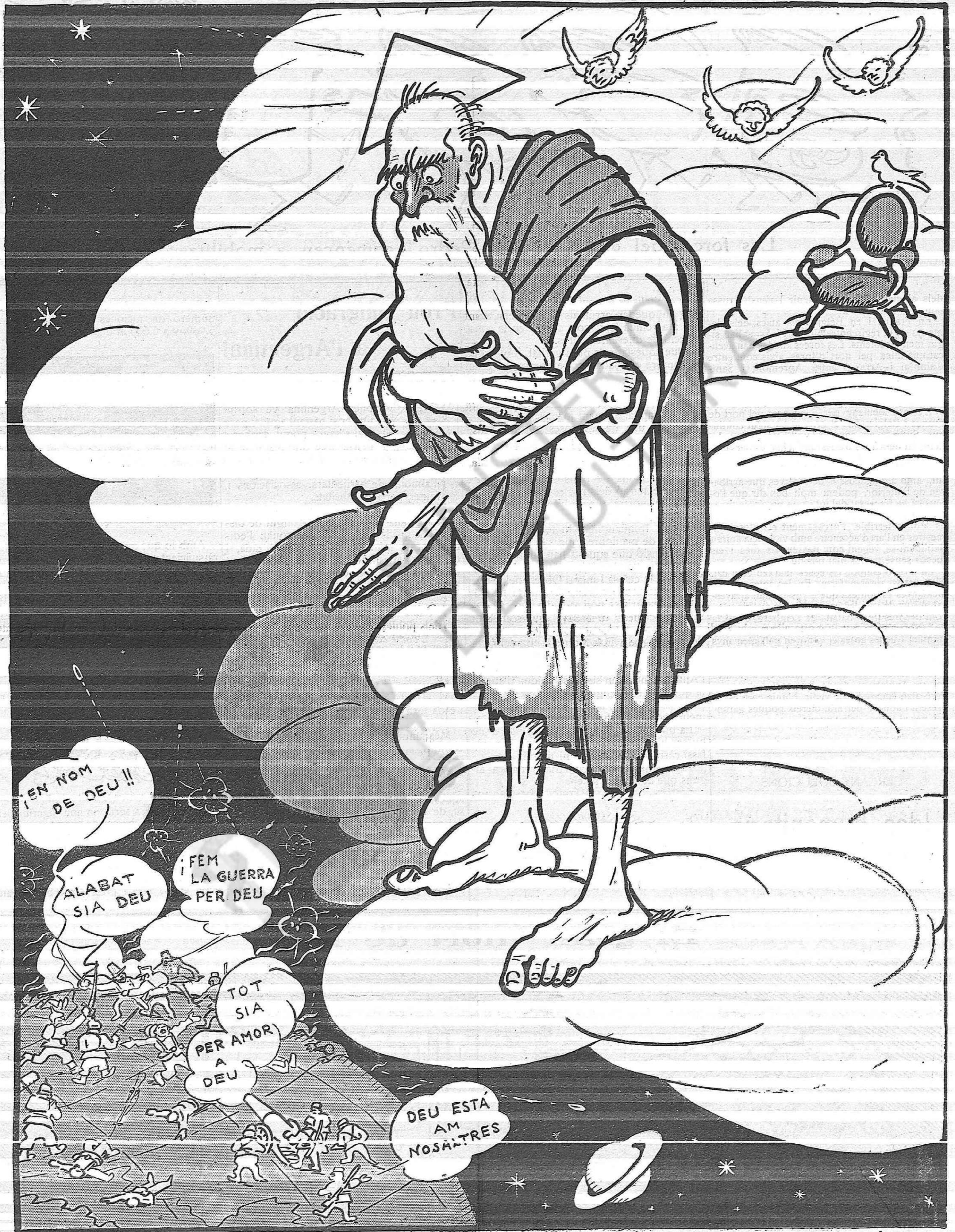
¡Der Kaiser! ¡Der Kaiser! va cridar exasperat el vell masover.

—¡Der Kann mich im Aresch lecen!

(L'emperador pot besar-me el cul).

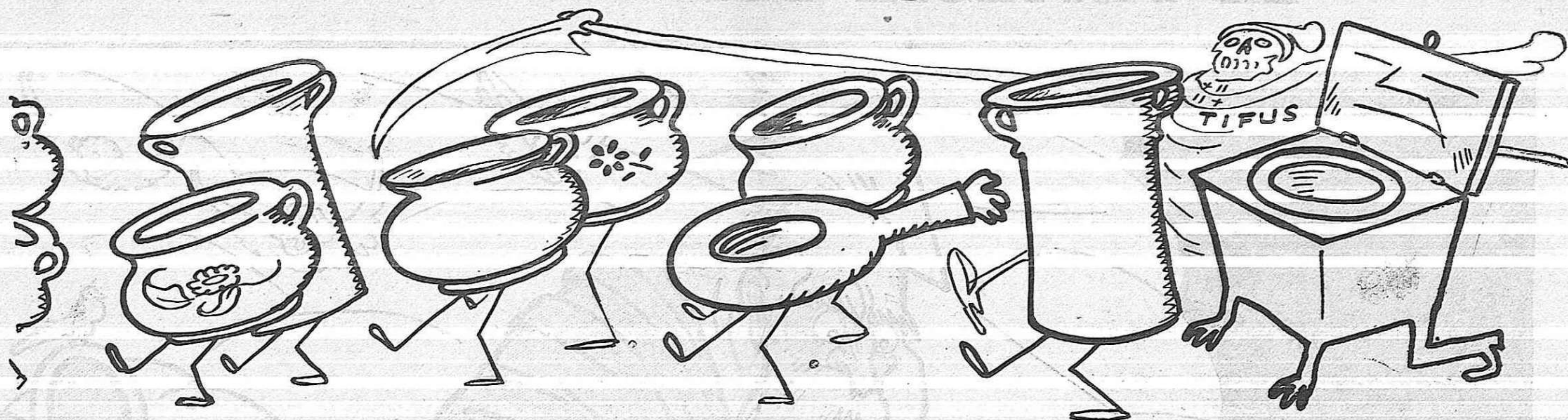
Per aquesta extralimitació de llenguatge, Fuchs va veure's obligat a sofrir nou mesos de presó. I la comtesa d'Eppinghoven, refereix en ses memòries que Guillem II va posar-se verd i groc d'ira i de rabia, el dia que un parent del vell masover, va anar-li a demanar gràcia pel presoner.

LA PROTESTA DEL PARE ETERN



—No sé per què m'hi enredeu!... Si jo hi tinc res que veure, amb tot això, que'l diable se m'emporti!

Notes barcelonines.-La guerra al tifus



Les forces del general "Don Pedro" comencen a mobilitzar-se

dels alemanys per a contenir l'ofensiva russa també han fracassat.

En França i en Bèlgica els atacs dels alemanys en la regió entre Niuport i Arras han sigut menys violents. Les forces aliades han avançat una mica pel nord d'Iprés, aixís com entre Cambrai i Arras i entre Apremont i Sant-Mihel.

RESUM

L'esforç alemany per a avançar pel nord de França i Bèlgica fins al present ha sigut contingut. Si es té en compte que l'Estat Major alemany hi llençà les tropes que tenia esmersades en la ocupació de les ciutats belgues i les que tregué d'Amvers després de la seva rendició, junt amb alguns cossos de reserves que arribaren de l'interior, podem molt ben dir que l'ofensiva ha fracassat del tot i que no és ja probable que prosperi, doncs la primera empenya és la més terrible. Forçosament els alemanys, mestres en l'art d'acometre amb violència aniràn debilitant-se, veient com passen els dies i els mesos sense un resultat positiu.

En Orient tampoc les coses marxen com cal. Els russos apreten ferm. En les notes oficials alemanyes es confessa que els russos han atravesat el Vístula i en les notes oficials austríques, com després de la batalla de Lemberg, es parla de la superioritat numèrica de l'enemic... Això significa que les coses empitjoren pels alemanys i austríacs i que les noves de Petrogrado no són exagerades.

Ara manca saber quina en farán els alemanys contra Anglaterra desde les costes belgues. Però això encara ha de venir. L'únic cert és el present i aqueix, per ara, ofereix poques garanties per al triomf dels teutons.

CERCANT SOLUCIONS

Idea humanitaria

Tots hem convingut en que la greu situació econòmica perque travessa Barcelona, és deguda a la por que s'ha apoderat

dels capitalistes tement, infundadament, que puguin quedar arruinats si empleen, com fins ara venien fent, son capital en la construcció de diferents obres.

Que aquesta és la pura veritat, ho prova el nombre crescutíssim de obrers que estan sense feina. Són moltes les cases que han despatit als seus obrers, no per manca de treball, sinó perquè no volen exposar son ensoportat capital abonant jornals.

Are bé, una de les coses que m'ha mogut a escriure aquestes ratlles és l'idea que fa temps que ve obsessionant-me i que crec que ara és la millor ocasió per exposar.

Tota persona de bons sentiments que's fixi en l'extensió dels nostres molls de Barcelona, hi notarà que no hi existeix cap dispensari mèdic per als accidents del treball que tant freqüentment hi tenen lloc, per a la classe de maniobres que s'hi realitzen.

L'extensió que aquests han adquirit, amb les grandioses obres que s'han portat a cap, gracies a la celosa Junta d'Obres del Port i que tan necessaries eren, fa que la falta de dits dispensaris se noti cada dia més: a qual-sevulga accident de treball que sofreix un obrer se l'ha de portar a la Casa de Socors del passeig de Colón o de la Barceloneta; n'hi hà per morir-se durant el trajecte. Es precís que dita Junta d'Obres del Port o l'Ajuntament o qui sigui, se cuidin d'aquesta qüestió i es prenguin tota classe de mesures per a portar a cap aquesta obra tant purament necessaria i humanitaria.

La bonetat de l'idea és suficient per a no buscar-hi paraules sentimentals i perque se'n fassi càrrec qui obligació hi tingui.

Això també proporcionaria treball a alguns que avui no'n tenen.

PATRICI ARNAU PUJOL



Prou emigració a l'Argentina!



A bastant temps que la situació econòmica de la República Argentina ve soffrint una crisi bastant aguda; però mai s'havia pogut arribar a pensar que aquesta situació alcancés el grau màxim que està soffrint actualment, puix la fam ha d'ésser combatuda per l'almoïna de particulars, associacions i, finalment, per les autoritats.

L'industria resta gairebé paralizada; el comerç d'alta importancia ha tingut de disminuir considerablement el personal; l'edificació està també totalment paralizada, i com que aquesta abarca un bon agrupament de gremis, excuso dir que'ls obrers són molt pocs, que guanyen jornal.

Amb tal motiu, en diferents localitats de la República, els desocupats recorren els carrers, en nombroses colles de manifestants, aixecant penons on s'hi llegeix: «*Queremos pan y trabajo!*», com se pot veure en la fotografia que il·lustra aquesta correspondència.

I aquestes processons de miseria, pels carrers de ciutat, se succeeixen quotidianament; i cada jorn el nombre de desocupats va creixent d'una manera esgarrifosa.

Més amunt he dit que les autoritats, per a conjurar la fam, han hagut d'establir la caritat; però no he dit com ni de quina manera. A l'objecte de que'l llegidor pugui donar-se exacte compte de tan trista situació, copio aquesta crònica-estadística del diari *La Prensa*, de Buenos Aires, corresponent al dia 3 del corrent:

«Durante los días comprendidos entre el 22 y 31 de agosto, las ollas populares que se preparan diariamente en los mercados y en otros sitios dispuestos por la Intendencia Municipal, distribuyeron un total de 37.878

platos de comida. El 1.º de septiembre, el número de raciones repartidas alcanzó a 5.989, y a 6.600 el día siguiente».



Amb lo que queda apuntat, crec n'hi haurà suficient per a sentar la base de la deplorable situació que travessa la República Argentina; doncs, entenem que és molt humà fer conèixer l'angoixa que les classes obreres d'aquí vénen soffrint, perque així les classes obreres europees s'aconortin de sofrir la miseria en casa llur i no vagin a cercar-la en la casa del pròxim, on aquesta és molt més esgarrifosa, ja que hi manquen la coneixença i la relació mútues.

J. PAPASEIT MONTSENY

Rosario (R. Argentina) 8-9-14.

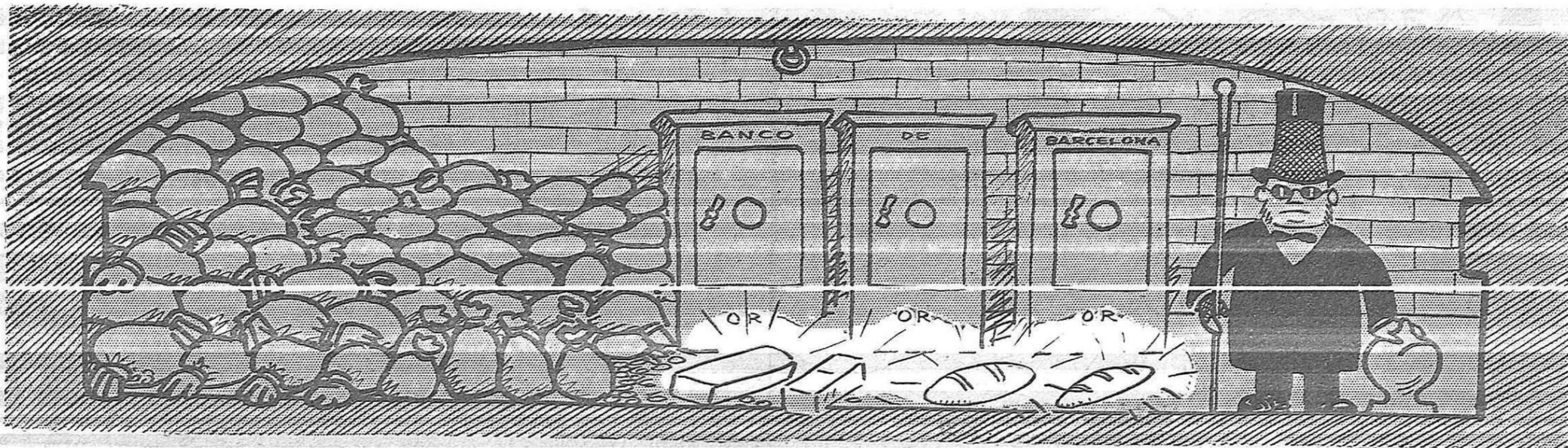


A sortit un nou «figurín» per a barcos de guerra.

Desde ara, res de *dreadnoughts*, ni monitors, ni fragates blindades, ni barcos grossos de cap mena.

Segons la nova moda, el barco «tipo» per a presentar-se ben elegant i

El gran mort de l'any



En aquest fosc soterrani hi descansa don Diner,

un senyor molt repatani que fa la guitza a l'obrer.

Ofrena funeraria



L'avi Temps. —Té, noi, pren-ne la bona voluntat, que prou te la mereixes.

Però la Verge vinga mantenir-se neutral!
I que n'hi hà per estona, ens sembla. Sobre-
tot si Anglaterra i Alemanya pensen jugar-se el
tot pel tot.

Llegeixo:
«Avui es reunirà, a la «Lliga», les minories
parlamentaries regionalistes, al objecte de tra-
çar el plan de campanya en les Corts.»
El plan dels lligaires?
Ja el sabem.
Imitar al Luxemburg i menyspreuar l'heròica
Bèlgica.

Una nova que interessarà moltíssim, segura-
ment, als obrers sense feina:
«A la Secretaria de la Catedral s'han rebut,
d'una ànima caritativa, 35 pessetes amb destí al
Diner de Sant Pere, de Roma.»
Amb uns quants generosos aixís, adieu crisi
i adieu misèria!

Nostra joventut maurista acaba de publicar
una nota-manifest dirigida al poble barceloní,
en la qual s'intenta aixecar l'esperit patriòtic.
La nota acaba aconsellant l'unió.
Quina unió?
Perque, tractant-se d'inconsútils, no creiem
que's tracti de l'Unió Catalanista.

PENSAMENTS

La vida és un tren; els anys són les estacions;
la mort és l'estació final; i el metge... és el ma-
quinista.

Un pessimista és un home que's queda a
casa quan fa bò, amb el pretext de que'l bon
temps no pot durar i que ha de ploure.

El millor mode de treure's el regust de la
ceba, és menjar-se un gra d'all.



CORRESPONDENCIA
Cavallers: P. Ferrer Llauró: Ho guardem per
al *Almanac*. Ara no'ns convé.—Manel Noël:
Els seus versets no estan malament, però en
aquest número no han tingut cabuda. Pot-ser
vagin a l'*Almanac*.—Vicens Darder: Si no tots,
un o dos.—Dolç somni: Un dels dos, pot ser sí.
Però a l'*Almanac de L'Esquella*.—Sor Fenix:
Farem la corresponent tria, i després d'això
veurem.—Joaquim Malleu: El primer m'agrada
més que'l segon, amb tot i tenir el defecte
d'una assonància. —Pep Carbassa: L'intenció
és molt bona; però les imperfeccions de forma
s'hi estalonen. Lo altre va rebre's, i va anar de
dret al cistell. —Enric Gironell: Hi trobo a man-
car punta i, ademés, és molt llarga. Vaja, com si
diguessim: massa palla i poc gra.

amb la seguretat de fer conquestes, és el sub-
marí.

¿Qui les ha introduïdes aquestes noves orien-
tacions?...

La guerra. Dels pocs combats navals que al
mar del Nord s'han entaulat entre els barcos
anglesos i els alemanys se n'ha tret la deducció
de que, davant dels petits submergibles; les
grans naus revestides de ferro i armades de po-
derosos canons no valen un pito.

En virtut d'aquest descobriment, el projecte
de la segona esquadra que'l nostre ministre de
Marina tenia, com ningú ignora, en preparació,
ha sigut radicalment modificat. En compte de
construir grans acuirats de vinticin mil ton-
nelades, construïrem petits submarins de tres
pessetes cada un.

De lo qual, nosaltres, que al fi i al cap som
els que'ls hem de pagar, no podem fer més que
alegrar-nos.

Perque, de totes maneres, estem persuadits
de que ni acuirats ni submergibles han de
servir-nos per a res.

I, malgastar per malgastar...

En Romanones ha sofert un gran disgust.

Qui té vèu i facultats per a atrevir-se a confi-
dències de cert genre, li ha fet saber que si,
en virtut de les seves maniobres, en Dato queia
i s'havia de donar el poder als lliberals, el pre-
sident del ministeri no seria ell, sinó en García
Prieto o en Villanueva que, més prudents que'l
comte, no s'han anat de la «muy» ni han soltat
prendes en l'espinosa qüestió da l'intervenció i
la neutralitat.

De resultar certa aquesta notícia, ja veuràn
vostès com en Romanones se guardarà ben bé
de fer caure an en Dato.

An ell, naturalment, no li desagradaria pescar
un llus.

Però, pescar-lo per a que se'l mengi un
altre?...

Això, mail!

Ahir, ahir varen obrir-se!..

—Les Corts?

—Les Corts... i les aixetes d'aquesta merave-
llosa eloqüència, que és la «gloria» del nostre
Parlament, i mercès a la qual el poble espanyol
tot escoltant bellíssims discursos, s'ha quedat
sense fè, sense esperança... i sense camisa.

Cádiz va demanar l'establiment, en el séu
port, d'una zona neutral o franca, i el Govern,
obrant rectament, va concedir-li.

Barcelona demana, ara, el mateix benefici, i
Cádiz al saber-ho, s'apressura a telegrafiar a
Madrid protestant contra les «desmesurades
pretensions» de la capital de Catalunya.

Ja tenia raó aquell que deia:

La gent del dia és graciosa.

¿Vol entrà en un lloc estret?

Vinga pitjà als que hi hà «enfrente»,

vinga apretà a tort i a dret.

¿A copia de moure els còlzers

còmença ja a poguè entrar?

Crits als de darrera. — ¿Volen

fè'l favor de no apretar?

Qui és el culpable de la guerra?

El nostre bon amic Gabriel Alomar diu en
un article publicat en *El Dia Gráfico*:

«No solo tiene la culpa (Alemania) de la
guerra actual en su motivo inmediato; sino
que la propia organización sobre que se fun-
daba su sistema no podía tener otro fin: la
guerra. Era fatal. Se le deberá, paradójicamente,
esta suprema enseñanza de paz: todo país que
convierte en poder ofensivo la lícita organiza-
ción defensiva de su territorio, atentó ya contra
la paz del mundo; como el que mira con ojos
lascivos la mujer del prójimo, según el texto
cristiano, ya adulteró en su corazón.»

Reproduim aquest parrafet perque creiem
que és lo més just i lo més definitiu que s'ha
escrit sobre aqueix punt.

El comte de Lavern ha regalat un magnífic i
abondant manantial d'aigua potable als veïns
d'aquella demarcació.

Es lo que'ns fa falta als veïns de Barcelona,
víctimes de la *tifoidea*; un bon manantial per
substituir al de Dos Rius.

Però a Barcelona no li surt cap comte gene-
rós.

I això que és la ciutat dels comtes!

Diuen, del Seminari de Vic, que cada any són
molts menos els nois que volen estudiar per a
capellans.

Es clar; és un ofici, que a part de la ventatja
de tenir dona sense ésser casat, té molts incon-
venients.

Ara s'ha vist que fins van a la guerra!...

Qualsevol se'n fa!

Les benemèrites—vulgo guardia-civils—asso-
ciacions religioses de Barcelona continuen re-
sant a la Verge de la Mercè per a que intervin-
gui en el conflicte europeu.

La próxima semana se pondrá a la venta

EL AÑO EN LA MANO

ALMANAQUE ENCICLOPEDIA DE
LA VIDA PRÁCTICA, PARA 1915

El Año en la Mano, publicará una interesante
crónica ilustrada de la

GUERRA EUROPEA

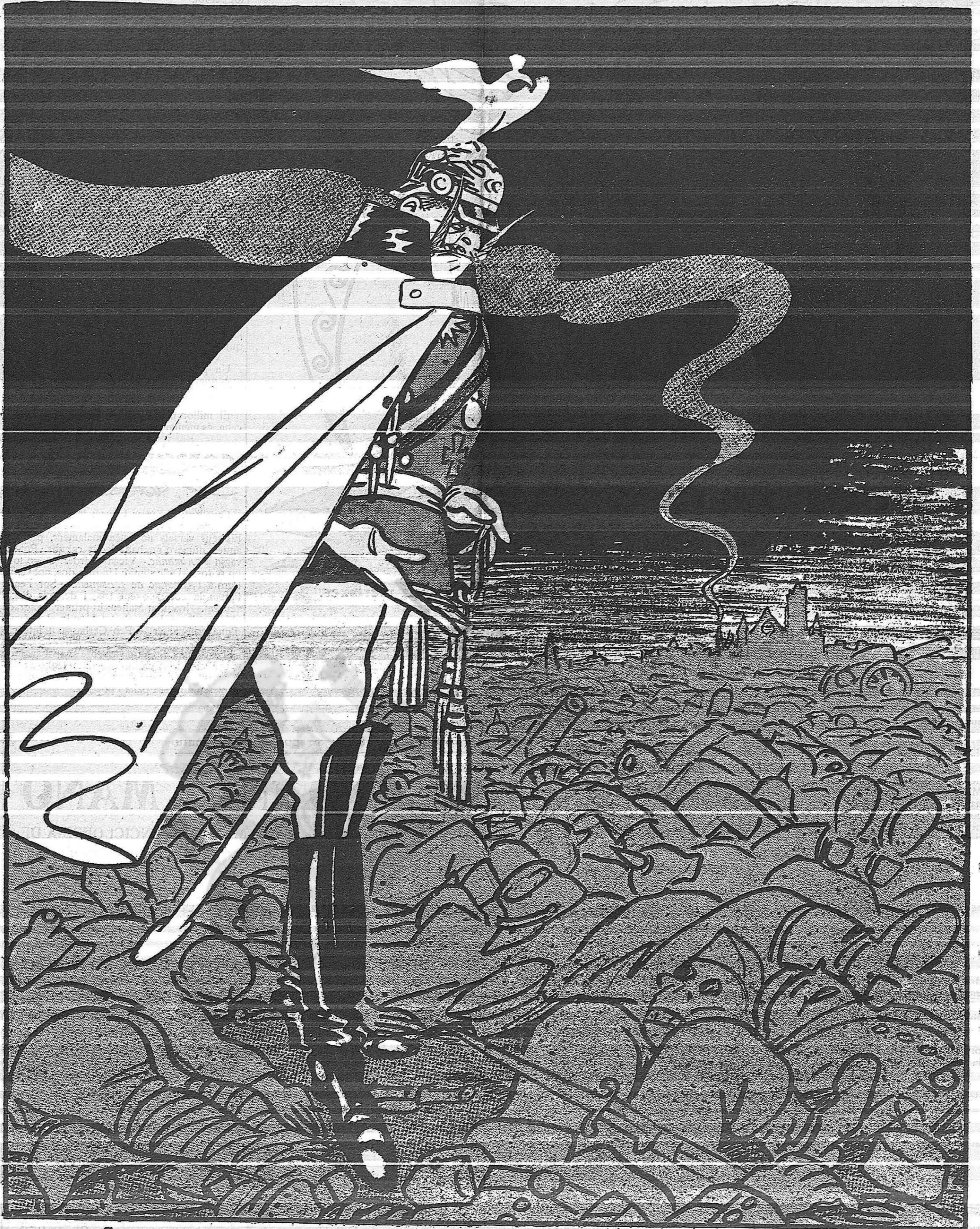
El Año en la Mano, es el libro más interesante
y ameno de cuantos se publican en España y en el
extranjero.

Regala a sus compradores un sinnúmero de ob-
jetos de gran utilidad y una participación a un billete
entero de la

LOTERÍA DE NAVIDAD

PRECIOS { Edición económica Ptas. 1'50
id. de lujo encuad. en tela „ 2'—

El col·laborador de "L'Internacional"



L'aligot, als socialistes bel·ligerants— No demanaveu la pau?... Aquí la teniu!